

U S N E S E N Í

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném 19. ledna 2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Blanky Bedřichové a soudců Mgr. Tomáše Kubovce a JUDr. Kamila Vacíka, ve věci obžalované B. B., nar. xxx, trvale bytem xxx, o **odvolání poškozené CarTech, s.r.o., IČ 49614801, se sídlem Průběžná 3123/80, Praha 10**, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25. října 2022, sp.zn. 1T 160/2022, a rozhodl **takto**:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání poškozené CarTech, s.r.o., IČ 49614801 zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 25.10.2022, sp. zn. 1T 160/2022, byla obžalovaná B. B. uznána vinnou zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, jehož se dle skutkových zjištění nalézacího soudu dopustila tím, že:

v blíže nezjištěné době okolo poloviny měsíce ledna roku 2021, na blíže nezjištěném místě, se nezjištěným způsobem zmocnila řidičského průkazu a občanského průkazu, vystavených na jméno A. N., narozená xxx, přičemž následně dne 19. 7. 2021, jako zaměstnankyně společnosti CarTech Praha s.r.o., IČ: 496 14 801, uvedla v omyl svého kolegu M. G., narozeného xxx, jemuž sdělila, že potřebuje zařídit převod osobního motorového vozidla tovární značky BMW 540d xDrive, registrační značky xxx, na zákazníka, za tímto účelem mu k tomu předala veškerou potřebnou dokumentaci, včetně předmětného řidičského a občanského průkazu, na základě které dne 20. 7. 2021 provedl převod tohoto vozidla na osobu A. N., narozená xxx, po uskutečnění převodu vozidla zanechal dle pokynu obviněné veškerou dokumentaci na recepci v residenci Garden Towers, poté obviněná předmětné vozidlo dne 28. 7. 2021 prodala jménem A. N. společnosti Aures Holdings a.s., IČ: 017 59 299, za celkovou kupní cenu ve výši 830.000,- Kč, přičemž část této částky ve výši 270.000,- Kč jí byla vyplacena v hotovosti a částka ve výši 560.000,- Kč jí byla vyplacena převodem na účet č. xxx, jehož je obviněná jediným uživatelem ode dne 2. 12. 2020, tímto jednáním tedy způsobila škodu poškozené společnosti CarTech Praha s.r.o., IČ: 496 14 801, se sídlem Průběžná 3123/80, Praha 10, ve výši 1.076.300,- Kč, tedy: sebe obohatila tím, že uvedla někoho v omyl, a způsobila tak na cizím majetku značnou škodu.

2. Za toto jednání byl obžalované B. uložen podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 2 let, jehož výkon byl dle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 let. Dále byla obžalované uložena dle § 82 odst.2 tr. zákoníku přiměřená povinnost, aby ve zkušební době podmíněčného odkladu výkonu trestu uhradila dle svých sil škodu trestným činem způsobenou. Poškozené společnosti Aures Holdings a.s. a CarTech Praha s.r.o. pak byly s odkazem na insolvenční řízení, vedené proti obžalované, odkázány s uplatněnými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Nalézací soud se v odůvodnění napadeného rozsudku ve vztahu k uplatněné náhradě škody podrobně vypořádal s tím, že za situace, kdy obžalovaná je v insolvenčním řízení nelze již uplatnit pohledávky postupem podle § 109 odst. 1 písm. a) IZ, a to s odkazem na ustanovení § 140b IZ, které stanoví, že v jiných soudních nebo rozhodčí řízení po dobu, kdy trvají účinky rozhodnutí o úpadku nelze rozhodnout o pohledávkách jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou či na které se přihlíží jako na přihlášené, popř.

kteře se neuspokojí. Nalézací soud objasnil, že toto omezení neplatí pouze v případě jde-li o pohledávky věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka, a vysvětlil, proč v nalézacím řízení shledal, že o takové zajištění se nejedná. Současně poukázal na nevykonatelnost případně přiznaného nároku na náhradu škody poškozeným vůči obžalované s ohledem na skutečnost, že k rozhodnutím vydaným v rozporu s tímto zákazem se v insolvenčním řízení nepřihlíží.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonné lhůtě stanovené v § 248 odst. 1 trestního řádu **odvolání pouze poškozená CarTech Praha s.r.o., a to do výroku o náhradě škody, který se jí týká.** Ve svém odvolání poškozená rozporuje závěry nalézacího soudu a poukazuje na to, že ačkoliv soud výslovně odkazuje na ustanovení § 140b IZ, považuje za zajištěné pohledávky v trestním řízení nalézací soud toliko zajištění podle § 47 tr. řádu a zajištění, k němuž došlo v daném případě podle ustanovení § 79a tr. řádu považuje z pohledu IZ za irelevantní. Se závěrem nalézacího soudu, že insolvenční řízení v daném případě tvoří překážku, pro kterou nemůže být v rámci trestního řízení přiznán nárok na náhradu škody, se poškozená neztotožňuje, neboť dle jejího názoru zákonné ustanovení § 140b IZ nerozlišuje mezi zajištěním majetku podle § 79 a tr. řádu a § 47 tr. řádu. Žádá tedy, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadené části změnil tak, aby obžalované Beátě B. byla uložena povinnost nahradit odvolateli škodu ve výši 475 000 Kč.
5. **Městský soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost oddělitelných výroků napadeného rozsudku, stejně tak správnost postupu řízení, které předcházelo jeho vyhlášení, a to z hlediska vytykánych vad. Na podkladě přezkumu věci v rozsahu předpokládaném v ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu pak odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání poškozené není důvodné.**
6. Přezkumem spisu odvolací soud ověřil, že proti napadenému rozsudku podala odvolání toliko poškozená CarTech Praha s.r.o., v ostatních částech nabyl rozsudek právní moci, a to jak ve výroku o vině a trestu vůči obž. B., tak ve výroku o náhradě škody ve vztahu k druhé poškozené AURES Holding. a.s. Odvolací soud tedy rozsudek přezkoumal výhradně ve výroku o náhradě škody stran poškozené VZP ČR, přičemž dospěl k závěru, že závěr nalézacího soudu o tom, že poškozenou je nezbytné s jejím nárokem na náhradu škody odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních je zcela zákonný a správný.
7. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že poškozená CarTech Praha s.r.o. (dále jen „CarTech“) se se svým nárokem na náhradu škody připojila řádně a včas a svůj nárok v trestním řízení i řádně doložila. Nalézací soud odkázal poškozenou CarTech s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních dle § 229 odst. 1 tr. řádu, a to s podrobným odůvodněným, proč v insolvenčním řízení, které je proti obžalované vedeno, není možno již o nároku na náhradu škody rozhodnout (viz shora pod b. 3 odůvodnění tohoto usnesení), vyčerpávajícím způsobem, na který lze toliko odkázat pak v čl. 6-9 odůvodnění napadeného usnesení. Nalézací soud podrobně cituje jednotlivá zákonná ustanovení zákona o úpadku a způsobech jeho řešení č. 182/2006 Sb. (insolvenční zákon – dále jen „IZ“) s odkazem na ustanovení § 109 a § 140b tohoto zákona, dle nichž postupoval.
8. Jak již bylo řečeno, podrobné objasnění zákonných podmínek pro přípustnost přiznání náhrady škody v situaci, kdy proti obžalované je vedeno insolvenční řízení, tak jak jej učinil nalézací soud je vyčerpávající a proto na ni soud odvolací plně odkazuje a považuje jej za zákonné a věcně správné.
9. K námitce poškozené obchodní korporace, že podmínky zajištění v trestním řízení dle § 47 tr. ř. a dle § 79a tr. ř. jsou co do aplikace IZ srovnatelné a zákon je nerozlišuje, je nutno připomenout, že

jde o dva zcela rozdílné instituty, a stejně tak odlišné jsou též následky s aplikací těchto forem zajištění spojené. Zatímco zajištění dle § 47 tr.ř. – jak napovídá již jeho název – je zajištěním realizovaným k zajištění nároku poškozeného v trestním řízení a očekává se u něj (s výjimkou stanovenou v § 47 odst. 2 al. 2 tr.ř. v přípravném řízení) aktivní jednání poškozeného, pro něhož je přiznání náhrady v trestním řízení bez nákladů na soudní řízení vždy bonusem, tím spíše, může-li na zajištěném majetku v trestním řízení realizovat přednostně svůj nárok na náhradu škody, zajištění dle § 79a tr.ř. je určeno – opět již dle svého názvu – k zajištění nástrojů a výnosů z trestné činnosti – tedy k zajištění nároků státu a to m.j. za účelem odčerpání výnosů trestné činnosti.

10. Nad rámec pregnantně vyjádřených a logicky shrnutých závěrů soudu nalézacího lze odkázat na konkrétní znění jím citovaného rozhodnutí NS ČR ze dne 3.12.2019, č.j.: 7Tz 83/2019-216, a to zejména v čl. 16 – 17. odůvodnění rozhodnutí : „Čl.16 Pokud jde o procesní normy, je v adbezním řízení rozhodováno ve formě trestního řízení, tedy podle trestního řádu. Použití ustanovení jiného procesního předpisu proto není obecně přípustné. Byť je ovšem zásadní podklad postupu soudů činných v trestním řízení v adbezním řízení tvořen trestním řádem, je přesto nutné zohlednit některá ustanovení jiných procesních předpisů, stanovujících zvláštní režim pro některé specifické situace, v nichž by jejich nerespektování v adbezním řízení tento zvláštní režim zásadně narušilo.

Čl.17. Takovým zvláštním režimem je insolvenční řízení. Po jeho zahájení (viz § 109 odst. 4 a 5 insolvenčního zákona) se aktivují pravidla nastavená proto, aby po celou dobu trvání insolvenčního řízení existoval právní režim umožňující co nejefektivnější uspokojení věřitelů. Tomu odpovídá především zákaz podávání žalob pro pohledávky. Řešení dlužníkovy úpadku zvláštním soudním řízením je nezbytné proto, že v krizové úpadkové situaci nelze porušení práv či neplnění povinností postihnout standardními procesními prostředky. Brání tomu okolnost, že při mnohosti dlužníkových závazků a nedostatku prostředků k jejich krytí by použitím obvyklých právních prostředků byli někteří věřitelé vůči ostatním znevýhodněni, ať již proto, že splatnost jejich pohledávek nastává dříve, nebo z jiných důvodů. Cílem řešení úpadku zvláštní právní úpravou proto je vyloučit preference věřitelů, pokud nejsou věcně odůvodněny jejich postavením nebo povahou jejich pohledávky. To vede k tomu, že výsledkem řízení je mnohostranné uspořádání, při němž lze vzít v úvahu i další aspekty, např. sociální. Řešení úpadku proto nemůže být pouze dvoustrannou záležitostí; nemůže tudíž fungovat např. jako alternativa postupu při vymáhání pohledávek ve dvoustranných sporech (viz důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu). Z uvedeného je zřejmý úmysl zákonodárce upřednostnit insolvenční řízení jako prostředek generálního vyřešení vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli před individuálním uplatňováním pohledávek v nalézacím, příp. exekučním řízení. V daném ohledu je proto nutné považovat insolvenční zákon ve vztahu k trestnímu řádu za *lex specialis* (srov. nálezež Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. I. ÚS 3523/16).

11. Odvolací soud za dané situace proto ověřil z insolvenčního rejstříku, že insolvenční řízení proti obžalované i nadále trvá, a podmínky, za nichž rozhodoval nalézací soud, jsou i v odvolacím řízení splněny. Současně ze soupisu majetkové podstaty, o který společně se zprávou insolvenční správkyne JUDr. Duškové pro oddlužení a o přezkumu dokazování v odvolacím řízení doplnil, vzal za prokázané, že v trestním řízení dle § 79a tr.ř. zajištěné finanční prostředky až do výše 550.000 Kč u Uni Credit bank a.s. č.úctu xxx jsou v reálné výši 340.000 Kč součástí soupisu majetkové podstaty, stejně procesně shodným způsobem zajištěné vozidlo obžalované Škoda Octavia, RZ : xxx. V insolvenčním řízení bylo obžalované povoleno oddlužení včetně rozvrhu poměrného uspokojení přihlášených věřitelů. Konec lhůty pro přihlášení pohledávek v insolvenčním řízení byl stanoven již na 11.10.2021, nicméně s ohledem na ustanovení § 140b IZ není možno poškozeným, kteří škodu způsobenou obžalovanou jako úpadcem zjistili až po ukončení lhůty k podání přihlášek, v trestním řízení přiznat, neboť by tak byli znevýhodněni věřitelé, kteří svoji povinnost splnili řádně a včas.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Králová

12.Z důvodů, které byly podrobně popsány výše, odvolací soud zamítl odvolání poškozené CarTech Praha s.r.o. jako zcela nedůvodné.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku není přípustný další řádný opravný prostředek. Lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr.ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost, kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). **Poškozenému právo podat dovolání nepřísluší.** V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů odvolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 19. ledna 2023

Mgr. Blanka Bedřichová, v.r.
předsedkyně senátu